

Войната в Азия

Когато първата атомен бомба е взривена в Аламогордо, Ню Мексико, на 16 юли 1945 г., температурата в епицентъра на атомния взрив е 100 милиона градуса по Фаренхайт, три пъти по-висока от температурата във вътрешността на Слънцето и десет хиляди пъти по-висока от температурата на повърхността му. Растенията и животните в радиус от една миля от епицентъра на взрива просто изчезват. Генерал Лесли Гроувс, директор на Манхатънския проект, се обръща към помощника си и казва: „Край на войната. Една или две такива бомби и с Япония ще бъде свършено.”

Гордън Томас и Макс Морган-Уитс, Енола Гей

Един от основните факти, свързан с войната в Тихия океан, е, че когато сраженията спират, американците нямат окупационни войски в големите страни на континентална Азия - Индокитай, Корея, Бирма, Индия или Китай.

Америка не успява да стигне до континентална Азия, защото няма достатъчно голяма армия, с която да води широкомащабна война по суша и в Европа, и в Азия. Съществуват и други затруднения от военен характер. Разстоянието между Съединените щати и Азия е приблизително два пъти по-голямо, отколкото до Европа, което означава, че за Азия трябва да се изпращат два кораба срещу един за Европа, а до последните месеци на войната търговските кораби не достигат. Близко 40 процента от военното участие на Съединените щати във Втората световна война е съсредоточено в Тихия океан, но голяма част от техните усилия отиват в превозване на товари по море, поради което американците могат да поддържат много по-малко въоръжени сили в Азия, отколкото в Европа. В резултат на това стратегията в Тихия океан е да се избягват силните японски позиции и да се предприемат операции, в които няма да се рискуват жива сила и техника.

Америка следва периферна стратегия в Тихия океан и не влиза в стълкновение с главните сили на японската армия. Това си има своята политическа цена. В Европа настъплението срещу германците носи дивиденди, които се изразяват в присъствието на американски войски в Антверпен, Париж и Рим. В Азия настъплението срещу японците осигурява на Съединените щати единствено контрол върху сравнително маловажни острови.

Американската военна политика в Тихия океан е свързана само по негативен начин с целите на националната външна политика. Военното усилие е насочено към разгрома на Япония. Вярно, че това е цел от първостепенно значение, но не е достатъчно японците да бъдат само възпрени. В хода на войната става все по-ясно, че възстановяването на стария ред в Азия ще бъде трудно, а може би и невъзможно. Рузвелт не иска да действа там така, както винаги се е действало, защото е искрен противник на колониализма от стар тип и иска англичаните да напуснат Индия, холандците - Индонезия, американците - Филипините, а французите - Индокитай.

За американците въпросът е в каква форма ще приеме независимостта. И тук, както и в Европа, властта ще вземе онзи, който с оръжие в ръка стигне пръв на сцената. Като изключим Япония, Филипините и Индонезия, Америка не успява да стигне първа до сцената. Този факт създава възможност комунистите да изместят старите колониални управници и да изолират изцяло американците от Азия, както са го направили японците. Американските политици са изправени пред трудността едновременно да отблъснат японците, да предотвратят възраждането на европейския колониализъм и да съдействат за установяването на демократични местни капиталистически правителства, без обаче да положат нужното усилие да стигнат първи на сцената с оръжие в ръка. В Китай, Индокитай и Северна Корея тази трудност се оказва непреодолима.

Най-важните задачи, които си поставят американците, съчетани със съображения от военен характер, определят събитията в Азия. Първата задача, както и в Европа, е разгромяването на врага. Следващата е превръщането на Китай във велика сила под управлението на Чан Кайши и партията Гоминдан, като за тази цел Чан трябва да установи контрол в Китай, но този контрол се оспорва от Мао Цзедун и от японците, които са завзели по-голямата част от китайското крайбрежие. Чан е корумпиран, некадърен и властолюбив, но е приятелски настроен към Запада. Макар че много искат Чан да управлява Китай, американците не могат да му оказват голяма подкрепа, защото нямат войски в Китай, а военните реалности правят невъзможно изпращането на многобройни американски войски там.

Американската политика в Азия се оформя под натиска на военни съображения, междуличностни конфликти и политически мотиви. След като се оттеглят от Филипините в началото на 1942 г., американците създават своя база за действия в Австралия. Те вече имат подобна база в централния район на Тихия океан, на Хаваите. Висшите служители на армията и на морските сили обаче не могат да се сработят. В резултат на това регионът се разделя на два театъра на военни действия - Югозападен Тихи океан и Централен Тихи океан; армията под командването на генерал Дъглас Макартър отговаря за Югозападния Тихи океан, а флотът под ръководството на адмирал Честър Нимиц поема Централния Тихи океан. Базата на Макартър е Австралия; стратегията му е да се придвижи на север през Индонезия, Филипините и Формоза [Тайван], за да стигне до Япония. Нимиц, чиято база е на Хаваите, иска да напредва на запад през Централния Тихи океан. В крайна сметка и двете стратегии намират приложение.

Когато стига до Австралия след изтеглянето от Батаан (през февруари 1942), Макартър заявява: „Аз ще се върна“ във Филипините. Висшите служители във флота се противопоставят; те смятат, че връщането във Филипините не оправдава човешките и материалните ресурси, необходими за тази военна операция. Плановете на флота са да заобиколи Филипините и да се насочи право към Формоза или да се съсредоточи изцяло в Централния Тихи океан. Критиците на Макартър, а те не са малко, смятат, че единствената причина Съединените щати да се върнат във Филипините (в края на 1944), е да се издигне личния престиж на Макартър.

Егоцентризмът на Макартър е голям, но в желанието му да се върне във Филипините има нещо повече от удовлетворяване на лични амбиции. Макартър смята, че би било лудост Съединените щати да се включат във война по суша в Азия и тази военна преценка засилва убеждението му, че е наложително Съединените щати да контролират островите откъм сушата и по-специално Филипините и Япония. Генералът знае, че ако Съединените щати заобиколят Филипините, съществува опасност властта да бъде взета от Хукбалахап, комунистическа партизанска организация. Стане ли това, после може да се окаже невъзможно организацията да бъде унищожена. Нахлуването

на Макартър във Филипините решава този въпрос и през 1946 г. Съединените щати предоставят съдбата на Филипините в ръцете на хора, които са приятелски настроени към Америка и са съгласни тя да поддържа военни бази там.

В Китай за разлика от Филипините американците нямат войски и не могат да контролират събитията. Съединените щати се надяват, че партията Гоминдан на Чан Кайши ще присъедини Китай към общността на съвременния свят като пазар и като производител на суровини. Американците си дават сметка, че за да се осъществи това, партията Гоминдан трябва да се реформира, а политиката ѝ трябва да стане по-либерална. Те насърчават Чан да изкорени необузданата корупция, да постигне съгласие с Мао и комунистите, да въведе истинска поземлена реформа и да модернизира страната по западен модел.

Тактическите грешки, направени при опита да се осъществи тази програма, са най-различни, но много по-съществена е стратегическата грешка. Програмата се базира на двойното предположение, че Чан иска реформи и че може да ги осъществи, предположение, което се оказва съвършено нереалистично. Но повечето американци гледат с ужас на китайските комунисти и не вярват, че между Мао и Чан може да бъде постигнат някакъв компромис. Събитията сякаш следват своя трагичен неизбежен ход. Америка отпуска огромни заеми на Китай, често под форма на пари в брой, но е обзета от предчувствието за провал, тъй като всъщност това са подкупи за Чан и неговите главни поддръжници, които заплашват, че спрат ли помощите, ще се оттеглят от войната срещу Япония. Вашингтон толкова се страхува да не би китайците да отстъпят, че парите продължават да текат.

През цялата война положението в армиите на Гоминдан е отчайващо. Висшите офицери живеят в разкош, а редовите войници страдат от осакатяващи ги болести, рядко се хранят, обикновено ходят боси и не са достатъчно въоръжени (на трима войници един има пушка, обикновено без патрони). Американските политици искат положението в армията да се подобри, защото е наложително огромният човешки потенциал на Китай да се използва срещу Япония.

Освен това съществува и проблемът с китайските комунисти. Чан използва най-добре подготвените си войски срещу Мао, който от своя страна организира армия от 2 милиона души. Съществува заплаха от широкомащабна гражданска война, която би била опасна за американците по две причини: тя ще намали потенциалните сили, които могат да се изпратят срещу Япония, и би могла да доведе до разгромяването на Чан и до победа за Мао. Ето защо американците се опитват да принудят Чан да привлече комунистите в правителството и да убеди Мао да му сътрудничи. И двете китайски страни обаче предявяват неизпълними претенции една към друга и нищо не може да бъде постигнато.

През последния етап на войната Чан успява да получи обещания от руснаците (в по-голямата си част те са спазени) да не подкрепят китайските комунисти и да убедят Мао да се обедини с Гоминдан. В замяна на това Чан дава под наем на руснаците Порт Артур и обявява пристанищния град Далянь за свободна зона, като признава съветския контрол над Монголската народна република. Сталин смята, че Мао е авантюрист, чиито налудничави планове ще подразнят Запада и по този начин ще застрашат руските завоевания в Далечния изток. Мао смята, че Сталин е предател.

Междувременно обречената на провал американска политика за обединяването на Мао и Чан продължава две години. След войната, когато Труман изпраща Маршал в Китай, за да направи пореден опит за сближаване на двамата китайски ръководители, министърът на войната Стимсън предупреждава Маршал: „Не забравяйте, че генералисимус [Чан] никога искрено не е поддържал идеята за пълен съюз с китайските комунисти. И не би могъл, защото управлението му е само една фасада (малко или

повече изгнила), издигната пред мнозинството от китайския народ." Въпреки тази реалистична преценка и въпреки че мисията на Маршал е обявена за неутрална, Америка продължава да оказва материална подкрепа на Чан. Тази подкрепа никога не е достатъчна, защото единствено пълната американска окупация на Китай би могла да предотврати евентуалната победа на Мао. Такава окупация изисква милиони американски войници, много повече, отколкото страната е била готова да изпрати дори в Европа, а и няма никаква вероятност американският народ или правителството да направят жертвата, необходима за спасяването на Гоминдан.

Готовността на Сталин да сътрудничи с американците в Азия не се ограничава само до Китай. Рузвелт се среща за първи път със Сталин в края на 1943 г. в Техеран, Иран. Американският президент не харесва Дьо Гол. Тази антипатия затвърждава отношението му към европейския колониализъм и той прави предложението си за Индокитай. Рузвелт предлага Лаос, Камбоджа и Виетнам след войната да бъдат поставени под опеката на четири сили (силите са Китай, Съединените щати, Русия и Великобритания). Сталин веднага одобрява предложението, като добавя, че Индокитай може да получи независимост до двадесет или тридесет години. Само британците, който се страхуват за собствената си империя, се противопоставят на предложението, като по този начин откъсват една колония на Франция.

Проблемите във Виетнам се оказват трудни за разрешаване. Японците позволяват на французите да поддържат граждански контрол в Индокитай до март 1945 г., когато демонстрират частична подкрепа на виетнамския национализъм, сменяйки френското управление с едно марионетно правителство, начело с император Бао Дай. Виет Мин активно се съпротивлява. Нейният водач Хо Шимин заявява на Вашингтон, че иска да постигне независимост в срок от пет до десет години, да осъществи поземлена реформа, да положи основите на демокрацията върху общо изборително право и да осигури възможност за изкупуване на френските владения. През войната той работи пряко с агенти на ССП (спасявал е свалени американски пилоти) и съставя Виетнамската декларация за независимост по подобие на Американската декларация. След войната Хо Шимин не може да се възползва по никакъв начин от това, тъй като американското отношение към френския колониализъм се променя. Каквито и да са личните чувства на Рузвелт към Дьо Гол, добрите отношения с Франция ще играят голяма роля в отношението на Америка спрямо Индокитай.

Към това трябва да се прибави и американският страх от комунизма в Азия, който Хо Шимин явно изповядва, и от комунистите, чийто потенциален водач се явява. Ето защо през август 1945 г. американците дават съгласието си англичаните да приемат капитулацията на Япония южно от шестнадесетия паралел, а войските на Чан да приемат капитулацията на север. Англичаните ще държат южната позиция, докато Дьо Гол изпрати войски в Сайгон, а войниците на Чан се отдават на грабежи, докато французите се върнат в Ханой. Америка е заела твърда позиция по отношение на Япония през 1941 г. главно поради японската окупация на Индокитай. И за да бъде докрай последователна, след войната тя ще се намеси отново, за да предотврати падането на Югоизточна Азия в неприятелски ръце, колкото и да ѝ е неприятно френското колониално управление.

Много американски решения във Втората световна война (например съгласието французите да окупират отново Индокитай) са взети набързо, без да бъдат основно анализирани, защото засягат въпроси, които са сравнително маловажни. В някои случаи тези решения водят до сериозни последствия, каквито са Виетнам и споразумението да се раздели Корея. Руснаците окупират Корея на север от тридесет и осмия паралел, а американците - на юг от тази линия. И двете страни заявяват, че това е просто въпрос на удобство - японската колония ще бъде обединена и в крайна сметка ще получи

независимост, като в този момент намеренията им изглежда са искрени, въпреки че те изобщо не се интересуват от Корея.

Но най-важното американско решение във войната - да се създаде атомна бомба, която след това да се използва, се проучва и обсъжда на най-високо равнище в правителството. Манхатънският проект, който е най-добре опазената военна тайна, започва през 1939 г., като единствената му цел е да се използва енергията на атома за производство на бомба, която да може да се хвърли от самолет, и то преди германците да са постигнали това. Дж. Робърт Опенхаймер, един от водещите учени в проекта, след време си припомня: „Винаги сме допускали, че ако стане нужда, бомбите ще се използват.“ На бомбата се гледа просто като на друго военно оръжие.

В средата на 1945 г. военните съображения оформят отношението към бомбата, защото макар че Япония явно е загубила войната, тя съвсем не е сразена". Вярно, че е загубила по-голямата част от тихоокеанската си империя и от флота, но е запазила контрол над голяма част от Китай, по-голямата част от Югоизточна Азия и над цяла Корея и Манджурия. Армията ѝ малко или повече е останала непокътната, а въздушните ѝ сили, които се състоят главно от самолети камикадзе, представляват голяма заплаха. Японската армия в Манджурия наброява два милиона души, има около 5350 самолета камикадзе, готови за действие, и още 7000 в запас. Освен това тя разполага с хиляди патрулни торпилиращи кораби и безброй млади доброволци, готови да управляват самолетите и корабите. Ако американците нахлуят в японските острови, ще последва кървава разправа. Стимсън иска да я избегне, не само защото се страхува от загуби на хора, но и защото на желае да слага началото на расова война в Тихия океан, където азиатците имат многократно числено превъзходство.

Основен фактор е Червената армия. Ако Сталин обяви война, Япония може да се оттегли, без да воюва докрай. Разсъждавайки върху тази възможност, на 18 юни 1945 г. генерал Маршал отбелязва: „Руското нахлуване може така да се отрази на изгубилите вече надежда японци, че да се окаже решителното действие, което да ги тласне към капитулация.“ В американския флот смятат, че японците може да бъдат принудени да се предадат от глад, ако им се наложи блокада, а във военновъздушните сили твърдят, че дори и без атомна бомба врагът може да бъде принуден да се предаде, ако се накаже с бомбардировки (откритият неотдавна напалм е използван при въздушни нападения над Токио и е имал ужасяващ ефект), но Труман и Маршал не могат да приемат такива оптимистични прогнози. Ако Съединените щати искат безусловна капитулация, трябва първо да унищожат японската армия. Тъй като в началото на лятото на 1945 г. атомната бомба все още не е изпробвана, изглежда, че единственият начин да се унищожи японската армия е като се влезе в бой с нея, а според Маршал за предпочитане е това да бъде сторено от Червената армия вместо от американската армия:

Съществува друга алтернатива. Колкото и силна да е японската армия, каквато и цена Съединените щати да бъдат принудени да платят, за да превземат японските острови, Япония е победена страна и нейните водачи знаят това. Те могат да забавят, но не и да предотвратят окончателното поражение. Япония продължава да воюва, за да избегне унижението от подписване на безусловна капитулация. Тя иска ясни условия, преди да капитулира. Малцина са онези японски ръководители, които смятат, че могат да задържат завладените територии на континента. Повечето са реалисти и знаят, че Япония ще загуби контрол навсякъде освен на японските острови. Ето защо искат да получат някаква гаранция за самоуправление и непосредствено уверение, че императорът ще остане свещен и неприкосновен както физически, така и по отношение на официалната му позиция (в американския печат някои политици настояват императорът да бъде съден като военен престъпник и наказан и това становище се ползва със силна обществена подкрепа).

Американските политици знаят, че умерено настроените японци се опитват да намерят начин за излизане от войната с достойнство. Те споделят убеждението, че императорът трябва да остане, тъй като отстраняването му ще доведе до социален хаос в Япония. Но ръководени от съображения за поддържане на националния дух и на възприетата политическа линия, американците решават да не съобщават на японците намеренията си към императора.

На срещите с руснаците в Ялта през февруари 1945 г. американците настоятелно изискват от Сталин да обещае, че ще се включи във войната в Тихия океан, и предлагат в замяна да принудят Чан да направи отстъпки в полза на руснаците по съветско-китайската граница. Сталин се съгласява да се включи три месеца след приключване на военните действия в Европа - заявява, че ще му е нужно толкова време, за да придвижи войските си от Германия в Манджурия. Когато през юли Великата тройка се среща отново в Потсдам, близо до Берлин, американците са все така нетърпеливи Червената армия да стигне до Тихия океан.

И тогава се осъществява успешният опит с първата атомна бомба. Това поставя началото на нова ера в историята на света и в американската външна политика. Никога вече (поне така изглежда) на Съединените щати няма да им се наложи да разчитат на многобройни армии, свои собствени или съюзнически. Атомната бомба има голямото преимущество, че е по-евтина от многобройните армии и с много по-бързо действие. Американците веднага започват да използват бомбата като инструмент на дипломатията. Ето как Чърчил обобщава поведението на американците на 23 юли: „Вече не е нужно руснаците да влизат в Японската война; новото оръжие може само да разреши въпроса.“ Същия ден след разговора си с държавния секретар Джеймс Бърнс, Чърчил заявява: „Ясно е, че в този момент Съединените щати не желаят руснаците да участват във войната срещу Япония.“ Вечерта Стимсън отбелязва, че дори Маршал, който най-много е настоявал Русия да се включи във войната, „смята, както и предполагам, че сега с новото ни оръжие няма да имаме нужда от помощта на руснаците, за да победим Япония“.

В Потсдам Труман небрежно уведомява Сталин, че Съединените щати имат „ново оръжие“ и остава доволен, че съветският ръководител не настоява да чуе подробности.* Великата тройка се споразумява да запази японския император, след като страната се предаде, но не пожелава да съобщи решението си на японците. Вместо това Съюзниците издават Потсдамската декларация, в която отново призовават за безусловна капитулация пред заплахата от унищожение. Японците отхвърлят искането, тъй като в него не се съдържат гаранции за императора, и Труман издава заповедта за хвърляне на бомбата.

Защо е това бързане? Този въпрос смущава всички, които се занимават със спора, развихрил се около решението да се използва бомбата. Значимостта на този въпрос произлиза от три взаимосвързани фактора: (1) Съединените щати не планират големи военни операции преди 1 ноември 1945 г., следователно има време да се изчака и да се види как ще реагират японците на очакваната руска декларация за обявяване на война или да се разбере дали японските привърженици на мира са сериозни; (2) не се предвижда бомбата да бъде използвана срещу военен обект, следователно военното положение няма да се промени; (3) американците очакват руснаците да се включат във войната на или около 8 август, но хвърлят бомбата на 6 август. След като японците не се предават веднага, американците хвърлят втора бомба на 9 август. Английският физик П. М. С. Блакет твърди (а по-късно и други твърдят), че последвалите събития показват, че използването на бомбата е „първата голяма операция на студената дипломатическа война с Русия“. Основната ѝ цел е да не допусне участието на Русия в

следвоенното уреждане на въпроса в Далечния изток, а не да запази живота на американските войници.

Има и друго обяснение, според което намерението на американците е да стреснат руснаците с мощната бомба и да им дадат ясно да разберат, че няма да се поколебаят да я използват. Американците, както и британците, вече са изтеглили от Западна Европа основната част от войските си, така че през август 1945 г. Червената армия е най-голямата сила в Европа. За онези, които се тревожат да не би руснаците да преминат река Елба, бомбата изглежда идеално възпиращо средство.

Тези тълкувания не са непременно погрешни; те са просто твърде ограничени. Те пренебрегват или подценяват съпротивителната сила, която Япония все още има, особено ужасяващите камикадзе.

Почти всеки, участвал в решението да се използва атомната бомба, си има свои мотиви. Някои се страхуват от самолетите камикадзе, други искат да накажат японците за Пърл Харбър, а трети смятат, че това е единственият начин да се оправдаят пред Конгреса и народа разходите от 2 милиарда долара за създаването на бомбата. Човешкият живот струва евтино през 1945 г. В Дрезден англичани и американци са убили десетки хиляди жени и деца при въздушни нападения, които изобщо не са насочени срещу военни обекти. Какво по-естествено от това да бъдат поизтребени още японци - така че факторът расизъм при вземане на решението не може да бъде пренебрегнат.

Най-простото обяснение обаче изглежда най-убедително. Бомбата вече съществува. Япония не се предава. Малцина в правителството мислят сериозно за възможността да не се използва бомбата. Да се хвърли бомбата веднага след като вече е създадена изглежда съвсем естествено, съвсем очевидно. Както по-късно заявява Труман: „Окончателното решение къде и кога да се използва атомната бомба трябваше да взема аз. Нека не се заблуждаваме по този въпрос За мен бомбата беше военно оръжие и аз никога не съм имал съмнения, че тя трябва да бъде използвана.“

За съжаление след хвърлянето на бомбата над Хирошима Япония не реагира мигновено. Междувременно на 8 август руснаците обявяват война и Червената армия се насочва към Манджурия и Южен Сахалин. Японската армия в Манджурия се предава. За да подтикнат японците към действие, Съединените щати хвърлят втора бомба над Нагасаки на 9 август - те искат да са сигурни, че японското правителство ще се предаде на американците. Но и след втората бомба японците продължават да настояват за гаранции, осигуряващи безопасността на император Хирохито. Труман решава да предостави такива гаранции, Съединените щати дават нужните обещания и Япония най-накрая се предава.

Решението на Труман да използва бомбата е едно от най-критикуваните и най-приветстваните решения, взети през войната. Два фактора, вероятно неподвиждани и като цяло неотчитани в спора за хвърлянето на бомбата, са въздействието, което това събитие има върху японските военни и върху американския народ. Всички японски офицери са готови да се бият до смърт, защото капитулацията е недостойна. Но бомбата е извинение да се предадат: как биха могли да се бият срещу такова оръжие? От друга страна, настоятелните искания на американския народ за отмъщение - отправяни най-често като призив японските ръководители и особено император Хирохито да бъдат съдени като военни престъпници, заглъхват веднага след съобщението за извършените бомбардировки. Американците вече смятат, че „това е достатъчно, те изстрадаха достатъчно“. Примирението на японците пред заплахата от такава мощна сила и успокоението на американците, че за Пърл Харбър най-сетне е отмъстено, създават условия за установяване на отлични отношения между японци и американци веднага след войната.

Американските войски окупира Япония, отстранявайки руснаците, да не говорим за австралийци и англичани. Макар и да е върховен командващ на съюзническите войски, отговорен пред всички правителства, които са били във война срещу Япония, Макартър като ръководител на окупацията всъщност, получава заповедите си единствено от правителството на Съединените щати. Ето защо в края на войната Съединените щати са сила, която окупира, контролира или упражнява, силно влияние в четири от петте основни индустриални района на света - Западна Европа, Великобритания, Япония и самите Съединени щати. Само Съветският съюз действа извън американска орбита.

Какъв ироничен край. От трите Велики сили Съединените щати са дали относително най-малко жертви, но са спечелили най-много. Политиката на Рузвелт да избягва пряка конфронтация с армиите на Оста запазва живота на хиляди хора, а настойчивостта, с която поддържа гражданската промишленост на сравнително високо ниво, укрепва националната икономика. Америка е единствената страна, която разполага с капитални ресурси за възстановяване на света след войната. Тя може да използва този капитал, за да диктува каква да бъде формата на възстановяване и да разширява районите на собственото си влияние. Освен това Америка притежава атомната бомба. През 1945 г. бомбата се приема като върховно оръжие и американските политици не се вслушват в предупрежденията на учените, че и други скоро ще създадат свои бомби, а смятат, че притежават една тайна, която ще гарантира американското военно надмощие в продължение на десетилетия.

Съществуват проблеми. Един от тях е в континентална Азия. С изключение на Южна Корея, Съединените щати нямат големи войски на континента. Каквото и влияние да искат да оказват, то може да бъде упражнено единствено чрез френски, британски, холандски и китайски националисти, но всички те се ползват с нарастваща непопулярност сред народните маси в Азия. Японците са развенчали образа на белия човек на Изток. Азиатците са убедени, че могат сами да се грижат за живота си и за собствените си богатства. Те искат белият човек да се махне - вън от Индокитай, вън от Индия, вън от Малая, вън от Холандските Източни Индии, вън от Филипините. Американската външна политика или трябва да се приспособи към това историческо развитие, или да загуби влиянието си.

Основните предимства на Америка са военната ѝ и икономическа мощ, но тя притежава още едно предимство, което не е от материален характер, но потенциално е много по-ценно. Престижът на Америка, както и нейната сила, никога не са били по-големи, отколкото през септември 1945 г. Съединените щати осигуряват средствата и хората за спасяването на Европа и Русия от Хитлер и неговите нацисти. Съединените щати изтласкват италианците от техните африкански колонии и японците от Китай, Индокитай, Индонезия, Филипините, Бирма и Корея. В замяна на това Америка не иска нищо за себе си. След Първата световна война Съюзниците се опитват да накажат Германия с различни наказателни клаузи в договора от Версай. В резултат на това идва Хитлер. След Втората световна война САЩ следват политика на великодушие към победените. В окупирана Германия и в Япония САЩ преподават основите на демокрацията. Хо Шимин приветства американците като истински приятели на поробените народи в света. Същото правят и толкова различни помежду си личности като Дьо Гол, Чърчил, а веднъж и самият Сталин. В края на Втората световна война, когато в света цари омраза, смърт, разруха, измама и двуличие, Съединените щати са признати почти единодушно за безкористен радетел на справедливостта, свободата и демокрацията. Влиянието, което Америка има, никога вече път няма да бъде толкова голямо.